

mier saaledes, at Bestræbelserne netop ere rettede paa at underbyde Virksomheden i vort eget Land, saa, siger jeg, er det ligefrem vort Pligt, at vi da give den Smule Støtte lige overfor Udlændets Bestræbelser for at ødelægge os paa det Omraade, som dette Forslag her gaar ud paa. — Dernæst er der ogsaa noget, vi altid have været enige om, tror jeg. Det er at beskytte Haandværket, f. Eks. Skædere, Skomagere o. s. v. Jeg er gaaet ud fra, som en given Sag, at vi vare enige om at beskytte dette, fordi vi godt kunne se vore egne Støvler og Sko og egne Klæder o. s. v., og der er slet ingen Grund til at lade dem se i Ungarn, Paris eller hvor det nu er. Naar den ærede Taler brugte saadanne Udtryk, som at Skomagere ikke forlangte Beskyttelse, saa tror jeg, at det er en Sag, som det ærede Medlem maa klare med Skomagere selv, om de ikke nok ønske at faa Beskyttelse. I alt Fald kan jeg huse en Række af Andragender, under tidligere Toldlovbehandlinger, som alle gif ud paa, hvor trykket Taget var, og hvor meget det trængte til Beskyttelse. Og det var ikke blot Bestatningsmaaden, der antedes over. — Vi kunne alle være enige om, at det kunde være ønskeligt, om vi kunde paalægge Told efter Værdi i Stedet for efter Vægt — men naar vi ere enige om det umulige der, og hvis det ærede Medlem ikke kan angive en anden Maade, hvorpaa vi kunne gennemføre det, saa siger jeg: hvad tror man, at Skomagere foretrække, enten at faa en Beskyttelse efter den nugældende Toldordning eller slet ingen Beskyttelse at faa? Jeg for mit Vedkommende er aldeles ikke i Tvivl om, hvorledes Svaret vil lyde, og jeg kan heller ikke indse, at der skulde være nogen som helst Uret i at beskytte dem, at der skulde være nogen som helst Uret i, at de danske Skomagerkvende tjene deres Løn ved at se Støvler og Sko til deres egne Landsmænd o. s. v. i Stedet for, at Skotøjet skulde sendes henind i Vognladninger fra alle mulige andre Lande, medens de danske Skomagerkvende kunne gaa og ingen Ting have at bestille. Jeg kan ikke paa nogen Maade tro, at der skulde være nogen Uret deri. — Naar der saa er Spørgsmaal om Storindustrien, stille vi os vel nok ikke fuldt saa enige og sympatiske som overfor Haandværket. Jeg vil blot, da der blev sagt: Vi skulle ikke beskytte Haandværket, fordi det vil blive ødelagt af Storindustrien derved, at der oprettes Fabrikker, sige, at det er jeg fuldtud enig i, vil være uheldigt, men hverken tror jeg, at der har kunnet drives Skotøjsfabrikker under den nuværende Beskyttelse, eller har nogen Frygt for, at

den Beskyttelse, vi i Tjor foreslog, skulde kunne føre dertil. Jeg er fuldtud enig i den Betragtning, at vi ogsaa maa værne Haandværket mod Storindustrien, men jeg kan ikke se, at denne Bebrejdelse rammer, hvad vi have foreslaaet, fordi jeg ikke tror, at det i nogen Maade vil føre hertil. — Men hvad angaar Spørgsmaalet om Storindustrien, vil jeg sige: der er Sætninger, man maa være enig om. For det første: Beskyttelse er en Retfærdighed, for saa vidt den vederlægger Fabrikantene, hvad de have maattet svare i Told af Raaproduktet. Dernæst er Beskyttelse en Retfærdighed i de Industrigræne, hvor Udlændets Overproduktion kan importeres, fastes ind paa vort Marked til Priser, som umuliggøre enhver Konkurrence. Det er alt sammen noget, vi have drøftet og godtgjort og været enige om ved tidligere Toldlovforhandlinger. Men dernæst, siger jeg, maa vi tage et billigt Hensyn til vort Lands Forhold, til det lille Marked, det har, saaledes at der til Trods for dettes Videnskab helst, saa vidt muligt, maa kunne produceres de forfærdige Ting, fordi det altid er en Fordel at have Producenterne hjemme i sit eget Land, i Stedet for at skulle søge til Ulandet. Derfor finder jeg, at der af Hensyn til denne Fordel for Landet er Rimelighed i, at vi give dem en saadan Beskyttelse, at de sættes i Stand til derved gennem at opveje de gunstigere Forhold, hvorunder Ulandet arbejder.

„Men“, siger saa det ærede Medlem, „nytter det saa Arbejderne?“ Og det blev gentaget af en anden æret Taler: Arbejderne have ingen Beskyttelse. Dertil vil jeg sige, at hvis vi gøre det muligt, at der kan bruges større Arbejdskraft i Bjerne, og Konkurrencen for Landarbejderne derigennem formindskes, saa have de derved Fordel gennem Toldbeskyttelse. Der blev særlig nævnt Arbejderne ved Bæverierne. Det er allerede blevet sagt, at Lønnen hos os dog er ulige bedre, end den er f. Eks. i Tyskland, og selv om den ikke er saa god, som man kunde ønske, saa vil jeg dog sige: hvad vil man da foretrække, enten at man har disse Fabrikker eller, at de maa gaa ind og deres Arbejdere søge sig andet Arbejde og, hvis de ikke kunne faa det, nødes ind paa den jørgelige Udvej, som vi ikke kunne ønske nogen dansk Mand. Jeg kan ikke se, at man paa nogen Maade derigennem gør Uret mod nogen, eller at man derigennem skulde fordyre Tilværelsen her saaledes, at det var uforfærdeligt. Jeg vedkender mig den Sætning, at, hvad vi selv kunne gøre, det skulle vi gøre; vi skulle arbejde hen til, at Raastofferne blive frie, at Særn, Kul o. desl. blive frie, og at Skibs-